

NYÍREGYHÁZI EGYETEM

MUNKAVÉDELMI ISMERETEK

OKTATÁSI ANYAG

a Nyíregyházi Egyetem hallgatóinak a beiratkozást megelőző
elektronikus úton történő munkavédelmi oktatásához

Kedves Hallgatónk!

Az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről kötelezővé teszi a hallgatók részére is a szükséges munkavédelmi ismertetek oktatását, elsajátítását. Ennek a kötelezettségnek a szemelőt tartásával kérjük Önt, hogy ezt a tájékoztatót figyelmesen olvassa el, és a benne foglaltakat tartsa be, tartassa be! A tájékoztatóban foglaltak tudomásul vételét kérjük, hogy a mellékelt nyilatkozat aláírásával igazolni szíveskedjék! A részletesebb munkavédelmi előírásokat az Egyetem Munkavédelmi Szabályzata tartalmazza.

A Nyíregyházi Egyetem Munkavédelmi Szabályzata az Egyetem honlapjáról tölthető le.

A munkavédelmi szabályozás

Magyarországon a legfelső szintű munkavédelmi szabályozás az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről (munkavédelmi törvény).

„A törvény 52. § (1) Az iskolarendszerű oktatás, a nevelés keretében a tanulókat és a hallgatókat meg kell ismertetni a biztonságos életvitel, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés alapvető szabályaival.

(2) A szakmai oktatás és szakmai képzés keretében gondoskodni kell arról, hogy a résztvevők elsajátítsák a képzettségük alapján betölthető munkakör egészségi és biztonsági követelményeit. A szükséges ismeretanyagot a feladatkörében érintett miniszter a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben határozza meg.”

A hallgatók jogai és kötelességei

A hallgató jogosult:

- az egészségét nem veszélyeztető és biztonságos munkafeltételekre, a jogszabályokban előírt védőintézkedések biztosítására
- az egészségét nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez előírt ismereteknek a biztosítására.

A hallgatót nem érheti hátrány az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása érdekében történő bejelentéséért.

A hallgató jogosult és köteles:

- a részére előírt orvosi, alkalmassági vizsgálaton részt venni,
- a veszélyt jelentő rendellenességet, üzemzavart felettesének jelenteni, intézkedésig a tőle elvárható módon azt megszüntetni vagy a veszélyt csökkenteni,
- közvetlen élet- vagy súlyos veszély észlelésénél a munkavégzést haladéktalanul abbahagyni és a veszélyre társai figyelmét felhívni,
- a foglalkozásokon a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban megjelenni,
- a rendelkezésére bocsátott munkaeszközök biztonságos állapotáról meggyőződni, azokat a rendeltetésüknek megfelelően használni, és tisztításáról a tőle várható módon gondoskodni,
- testi épségét nem veszélyeztető öltözetet viselni,
- a munkaterületen fegyelmezetten viselkedni, ott rendet és tisztaságot tartani,
- a munkavédelmi ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során betartani,
- a veszélyt jelentő rendellenességet, üzemzavart óraadó tanárának jelenteni, intézkedésig a tőle elvárható módon azt megszüntetni vagy a veszélyt csökkenteni,
- a munkát megtagadni, ha az saját vagy mások életét, egészségét vagy testi épségét veszélyeztetné,
- balesetét, rosszulletét azonnal jelenteni, ha ebben egészségi állapota akadályozza, akkor azt az esetet észlelő társa tartozik megtenni,
- sérült társát elsősegélyben részesíteni.

Általános munkavédelmi előírások

- Az Egyetem létesítményeiben csak munkavégzésre alkalmas állapotban lehet tartózkodni.
- A hallgatók munkájukat az elvárható gondossággal a vonatkozó előírások, szabályok betartásával végezhetik.
- A biztonságos munkavégzéshez szükséges ismereteket:
 - 1) a munkaeszközök, berendezések esetén a technológiai, műveleti, kezelési, használati utasítások
 - 2) veszélyes vegyi anyagok esetében a biztonságtechnikai adatlapokban a gyártói előírások, utasításokmelyeket minden hallgató köteles megismerni, elsajátítani és a munkavégzése során azokat betartani.
- Közlekedés az egyetemen belül gyalogosan, kerékpárral és gépjárművel való közlekedés esetén a KRESZ előírásait be kell tartani. A gyalogos közlekedés közben bekövetkező eleséses balesetek elkerülése érdekében csak a gyalogjárdán közlekedjünk. Téli időszakban azokat tisztítják és csúszás mentesítik.
- Minden gyakorlati munkahelyen a gyűrű, a nyaklánc, a karóra, papucs magas sarkú cipő stb., balesetveszélyt, kockázatot jelent, ezért azokat használni tilos.
- Az egyéni védőruha illetve a munkaruha zsebeiben, derékszíjban éles, hegyes, szűrő- vagy vágószerszámot tartani nem szabad.

- A hallgató, gyakorlati foglalkozáson csak az oktatótanár által engedélyezett tevékenységet végezhet. Balesetveszélyes, sérült eszközzel, készülékekkel a hallgatók még közvetlen felügyelet mellett sem végezhetnek munkát.
- A védőberendezések hatékonyságának csökkentése, védőburkolatok, elektromos reteszelvek kiiktatása szigorúan tilos!
- A beosztottakon, illetve a felügyeletre jogosultakon kívül más személy nem tartózkodhat:
 - tűz- és robbanásveszélyes környezetben: tűzveszélyes folyadéktárolók, gázpalacktárolók, kazánház
 - közvetlen áramütés-veszélyes környezetben: transzformátorházak, kapcsolóterek, elosztók és hasonló berendezések;
 - sugárveszélyes munkahelyeken;
 - mérgezési veszélynél.
- **Az Egyetem épületeiben dohányozni tilos! Dohányzás csak a kijelölt dohányzóhelyeken megengedett!**
- Az egyetemi munkahelyek helyiségeiben olyan széles közlekedési utat kell biztosítani, amelyet a helyiségben folyó munka megkíván. Az utak minimális mérete 1 méter lehet.
- Közterületeken, folyosókon, bútort vagy egyéb tárgyakat elhelyezni nem szabad.
- Kábító vagy egyéb bódulatkeltésre alkalmas szereket az Egyetem létesítményeibe bevinni, fogyasztani tilos!
- Szeszes italt az engedélyezett rendezvények kivételével az intézménybe bevinni és fogyasztani tilos!
- A munkahelyek ajtóit, míg a helyiségben tartózkodnak a menekülés és segítségnyújtási lehetőség biztosítása érdekében - kulcsra zárni nem szabad.
- A munka befejezése után a munkahelyet át kell vizsgálni, nem maradt-e hátra olyan körülmény, mely a távozás után tüzet, robbanást idézhet elő.
- A hallgató a munkahelyén csak olyan tevékenységet folytathat, amelyhez megfelelő munkavédelmi ismeretekkel rendelkezik (a rendkívüli események - baleset-megelőzés, mentés stb. - kivételével).
- A hallgató köteles olyan magatartást tanúsítani, amely mások egészségét és testi épségét nem veszélyezteti, munkájukat nem zavarja.

Elektromos berendezések, készülékek használata

- Tilos az Egyetemen saját tulajdonú hő fejlesztő elektromos készülékek használata.
- Az elektromos készülékeket, vezetékeket, csatlakozókat, kapcsolókat, elosztókat, biztosítékokat melegedés, füstölés, sérülés esetén a hálózatról le kell választani. A javításukat csak villanyszerelő szakember végezheti!
- Hibás, törött villamos készüléket ne használjunk.
- Ha a villamos készülék csatlakozó vezetékének szigetelése repedt, töredezett, sérült, szakszerű javításáig ne használjuk.

- A legegyszerűbb műveleteket is (pl. izzócsere) csak kikapcsolt, berendezésen végezzük el.

Balesetek jelentése

- A hallgató köteles minden balesetet, beleértve a gyakorlati foglalkozás során bekövetkezett legkisebb sérülést is, rosszulletet, azonnal jelenteni a felügyeletet ellátó oktatójának és/vagy a tanulmányi osztálynak/a kollégium portaszolgálatának.
- A sérült, illetőleg a balesetet észlelő és/vagy arról tudomást szerző személy köteles a balesetet, a munkát közvetlenül irányító vezetőnek bejelenteni.
- A balesetet észlelő, illetőleg a sérült munkahelyi vezetője köteles intézkedni a sérült egészségügyi ellátására, gondoskodni a baleseti helyszín megőrzéséről a vizsgálatot végzők megérkezéséig, valamint köteles a továbbjelentési kötelezettségének eleget tenni.

- Az Egyetem területén az elsősegélynyújtó helyek a portaszolgálatokon vannak kijelölve. A Campus Kollégium és Bessenyei Hotel főportáján és az „A” épület portáján életmentő készülékkel (defibrillátor) van ellátva, melyet szükség szerint bárki tud használni. A diszpécseri központban találhatóak az elsősegélynyújtásra kiképzett személyek.

Baleset, tűz illetve katasztrófa esetén az alábbi pontok szerint cselekedjünk:

1. NE ESSEN PÁNIKBA!

- Bármilyen rendkívüli helyzet áll elő (tűz, robbanás, épületomlás, vihar, földrengés, terrorfenyegetés, stb.), a legfontosabb tudnivaló, hogy ne essen pánikba!
- Mérlegelje a helyzetet, és igyekezzon minél többet megtudni a veszélyről!
- Ha semmit nem tud, akkor is ésszerűen, tudatosan és logikusan cselekedjen!
- Ne hagyja, hogy mások pánikot keltsenek! Hívja a legfontosabb segélyhívó telefonszámokat! (104-mentők, 105-tűzoltóság, 107-rendőrség, 112 segélyhívó szám)

2. ELSŐ AZ EMBER

- Földrengésnél, épületkárnál, ha teheti, hagyja el az épületet, menjen a szabadba, az épületektől, függő vezetékektől távolabbi helyre! Ha nem sikerül, bújjon erős asztal, ágy alá, vagy az ajtónyílásba! Kuporodjon össze, és védje a fejét!
- Tűz esetén is a szabadba menekülés a legcélszerűbb (ismerje meg az egyetem Tűzriadó Tervét, épületeit, mindig tudja, merre vannak menekülési útvonalak!). Ilyen esetben soha ne használjon liftet (a lift tűz esetén nem működik)! Ha el van torlaszolva a menekülés út, zárkózzon el a tűz, füst elől! Az ajtónyílások eltömése, vizes kendők ruhák segítségével. Védje magát legalább egy nedves ruhadarabbal!
- Vihar, villámlás esetén csukja be a nyílászárókat (ablakokat), és maradjon távol azoktól!
- Bombariadó esetén fegyelmezetten és gyorsan hajtsa végre a kiürítésre kiadott utasításokat (Tűzriadó Terv) és a kijelölt gyülekezési helyen tartózkodjon! A saját

biztonsága érdekében az épülettől húzódjon távolabb, ne akadályozza a felderítő erők munkáját!

3. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS

- Bárki szorul segítségre, saját biztonságát ne veszélyeztesse, hívjon segítséget!
- Az elsősegélynyújtás célja a sérültek alapvető életfunkcióinak (légzés, vérkeringés) fenntartása a mentők megérkezéséig. Ha bármilyen keveset is tesz, az is életmentő lehet! Ha bármilyen balesetet, sérülést észlel, akkor keresse a megfelelő elsősegélynyújtó helyet és a szakszerű elsősegélynyújtó személyeket (mentők).
- A balesetben megsérült személyt/személyeket a körülmények figyelembe vételével juttassa ki a veszélyzónából és helyezze biztonságba (pl. védett térbe)!

4. INFORMÁCIÓ

- Ne mozdítson el semmit a kárhelyen, ha saját biztonsága vagy mások mentése azt szükségessé nem teszi! A kárhely állapota fontos a későbbi vizsgálatok és elemzések számára.
- A talált hivatalos és személyes okmányokat őrizze meg, és első adandó alkalommal adja át a vizsgálatot végző hivatalos szervek képviselőinek!

Bombariadó esetén a következők szerint kell cselekedni:

- A riasztás után azonnal el kell hagyni az épületet (Tűzriadó Tervben részletesen leírva) csomagjainak, táskáink hátrahagyásával és a gyülekezési helyen kell tartózkodni további intézkedésig.
- Az épületekben az ellenőrzés alatt a hatósági szerveken kívül más nem tartózkodhat!

Vagyonvédelem

A vagyonvédelem célja az egyetemi tulajdon felelősségteljes működtetése, megóvása és a személyi tulajdon védelmének elősegítése. Az intézmény vezetése nagy figyelmet fordít a vagyonvédelemre, a portaszolgálatok, vagyonvédelmi rendszerek működtetésével és egyéb intézkedésekkel elősegítve az egyetemi illetve a személyi tulajdon védelmét.

A személyi vagyon megóvása azonban elsősorban a tulajdonosok kötelessége. Az Egyetem nem vállal anyagi felelősséget, a személyi tulajdon eltűnéséért.

Ezért kérjük Önt, hogy saját érdekében legyen partnerünk az ilyen cselekmények megelőzésében, ismerje és tartsa be az alábbi szabályokat.

Az intézményben minden hallgató köteles:

- A személyi tárgyait és értékeit biztonságos helyen tartani.
- A munka-oktatás befejezése után a helységek nyílászárókat bezárni, és az áramtalanításról gondoskodni.
- A munka és gazdálkodási fegyelmet betartani, a rájuk bízott anyagi javakat megőrizni.
- A tulajdon elleni cselekmények megelőzésében közreműködni.
- Rendkívüli események alkalmával az életvédelemben, kárelhárításban részt venni.
- Az általa okozott kárt megtéríteni.

Ha a hallgató sérelmére követnek el lopást, akkor a teendők sorrendje a következő:

- A portaszolgálatot azonnal értesíteni.
- Ha a személyi iratokon kívül a lakáskulcsot is eltulajdonították, akkor a hozzátartozókat értesíteni kell.
- Bankkártya eltűnése esetén azonnal le kell tiltatni azt.
- Ezután kell feljelentést tenni a rendőrségen.

Alkoholfogyasztás:

- Az Egyetem területén alkoholt fogyasztani tilos. E tilalom alól kivételt képeznek a külön engedélyezett egyetemi rendezvények.
- Amennyiben a hallgató az alkoholfogyasztási tilalom ellenére alkoholt fogyaszt akkor szabálysértési eljárás kezdeményezhető ellene.

Együttműködését előre is köszönjük

Nyíregyháza, 2023. augusztus 07.

A tematikát összeállította:
Tóth Zoltán
munkavédelmi megbízott

*Jóváhagyta: Halkóné dr. Rudolf Éva
kancellár*